

A Lélek gyümölcsei

Időpont: Pünkösd 2. napja – 1954. június 7.

Alapige: ApCsel 2,42-47

„És foglalatosok valának az apostolok tudományában és a közösségben, a kenyérnek megtörésében és a könyörgésekben. Támada pedig minden lélekben félelem, és az apostolok sok csudát és jelt tesznek vala. Mindnyájan pedig, a kik hívének, együtt valának, és mindenük köz vala; és jószágukat és marháikat eladogatták, és szétosztogatták azokat mindenkinek, a mint kinek-kinek szüksége vala. És minden nap egyakarattal kitartva a templomban, és megtörve házanként a kenyeret, részeseznek vala eledelben örömmel és tiszta szívvel, dicsérve az Istent, és az egész nép előtt kedvességet találva. Az Úr pedig minden napon szaporítja vala a gyülekezetet az idvezülőkkel.”

Pünkösd nagy nap volt a tanítványok életében. Ha azonban csak nagy nap lett volna, akkor sorsa az elmúlás lett volna. A legtüzesebb élmény is megfakul idővel, s a legfelejthetlenebb eseményből is lassan történelem lesz, a múlt egy darabja. Hogy nem így történt, az mutatja, hogy pünkösd több volt, mint nagy nap. Sors- és életfordulat volt. Nem múlt el, hanem az új életben mindig jelen van. Ahol igazán volt pünkösd, ahol kitöltetett a Szentlélek, ott ma is mindig így van. A mai ige betekintést enged ebbe az új életbe, amelyben a Szentlélek gyümölcsei teremnek az első pünkösti gyülekezetről.

1. A Szentlélek fáradhatatlan tudásvágyat ébreszt.

Így kezdődik az ige: *„És foglalatosok valának az apostolok tudományában...”* Az első keresztyén gyülekezet tehát tanulni vágyó és tanuló gyülekezet. Nem elég neki az, hogy hallott Jézus Krisztusról, hogy megérintette az evangélium, hogy szívébe fogadta, s megtért. Tudni akar. Ami csak elsajátítható ismeret Jézus Krisztusról, azt mind meg akarja szerezni. Nem tudnak az apostolok annyit beszélni nekik Jézusról, hogy beleunának, s ne akarnák még tovább is hallgatni. Minden részletkérdés érdekli őket. Aprólékos kérdéseket tesznek fel az apostoloknak. Jézus élete, működése, csodái, tanítása, szenvedése, halála és feltámadása olyan kincsesbánya a számukra, melyben újra meg újra eddig nem ismert kincsekre lelnek.

Tanulásuk egyben bibliaiskola is. Jézus Krisztus felől nézve egészen új értelmet kap számukra a Biblia, az Ótestamentum. Minden őt jövendőli, minden róla beszél. Úgy járnak, mint az emmausi tanítványok, mikor az úton Jézus maga magyarázta nekik a Bibliát, *„elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva”*, s megmutatta nekik *„minden írásokban, a mik ő felőle megirattak”* (Lk 24,27).

Ez a tudásvágy ott égett a reformáció gyülekezeteiben is. Ezért bírták a hosszú prédikációkat, a terjedelmes fejtegetéseket, ezért volt legérdekfeszítőbb olvasmányuk a Biblia. Az a tény, hogy ma a prédikációkban háttérbe szorult a tanítás a hangulattal s a gyakorlatiassággal szemben az „épülés” jelszava alatt, valamint az a tény, hogy ma a bibliaolvasók is inkább csak kóstolgatnak a Bibliából, s nem tanulmányozzák az írásokat, azt mutatja, hogy pünkösdünk nem volt igazi pünkösd, nem volt a Szentlélek kitöltése.

2. A Szentlélek áldozatos közösséget teremt.

Ez a Szentlélek második gyümölcse. Az ige is azt mondja, hogy *„foglalatosok valának (...) a közösségben, (...) együtt valának, és mindenük köz vala. És jószágukat és marháikat eladogatták, és szétosztogatták azokat mindenkinek, a mint kinek-kinek szüksége vala.”* S mindezt örömmel és tiszta szívvel mívelték.

Az első keresztyén gyülekezet tehát összetartó gyülekezet. Együtt van és együtt él az egész gyülekezet. Mint már előbb is hallottuk, együtt tanulnak. Közösségük tanulókör. Az imént felolvasott igék pedig azt mutatják, hogy együtt is étkeznek, közösségük tehát szeretetközösség. Jeruzsálem ugyanis alapjában elég szegény város volt. Szántóföldje nem sok volt. Lakosai leginkább a templomból éltek, meg kisiparosok voltak. Az első keresztyén gyülekezetben is bizonyosan a szegények voltak többségben. Eddig is ott éltek ezek a jobb módúak mellett. Nem lehet mondani azt sem, hogy a jobb módúak keményszívűek lettek volna. A törvény előírása szerint osztogattak is alamizsnát a koldusoknak. Az azonban nemigen jutott eszükbe, hogy nem mindenki szegény, aki koldul, s főképp nem mindenki koldul, aki szegény. Az úgynevezett szemérmes szegénység méretei és mélységei csak

akkor lettek előttük nyilvánvalóvá, mikor a keresztyénség közel hozta őket egymáshoz. Talán eddig is hálások voltak Istennek azért, hogy nem voltak anyagi gondjaik, most azonban egyszerre kényelmetlen lett számukra a „van”, mikor közvetlen közelből ott küszködött mellettük a „nincs”. Ebből a belső kényszerből született meg az első keresztyén gyülekezet szeretetközössége és a szeretetvendégség. Nem kötelező vagyonszövetség volt ez, hanem a jobb módúak önként vállalt, hősies szeretetgyakorlata. Odadobott alamizsna helyett alaposan szerettek volna a szűkölködőn segíteni. Ennek érdekében nem a fölöslegről adtak, hanem áldozatra is hajlandók voltak, s hogy mindebben ne legyen semmi megalázó, leültek egy asztalhoz a gyülekezet szegényeivel a szeretetvendégségben, s mindezt örömmel és tiszta szívvel művelték, nem pedig az adófizető sanyarú arcával, vagy valami önző számítással.

Mindezt az teszi csodálatossá, hogy ez a gyülekezet nem kicsiny gyülekezet, hanem már több mint háromezer lélek. Kis gyülekezetben még csak meg lehet csinálni valamiképp ezt a közösséget, de nagy gyülekezetben már nem könnyű. A gyakorlati megvalósítás terén kisebb közösségekre kellett szakadniuk, mert egy helyen ennyi embert nem tudtak összegyűjteni, mégis egy család maradt a gyülekezet, és nem formátlanodott el tömeggé.

Hogy ma a gyülekezeteinkben olyan kevés ez az összetartó erő, az is egyik jele annak, hogy pünkösödünk csak ünnep volt, s nem a közösséget teremtő Szentlélek kiáramlása ránk.

3. A közösségi életnek egyik gyümölcsét külön is kiemeli az ige, mikor azt írja, hogy foglaltosok valának a kenyérnek a megtörésében. A kenyérnek ez a megtörése a szeretetvendégségeken történt, de nem csupán közös étkezésből állt. Jelenti ez az úrvacsorát is, hiszen a szereztetési igékben is azt olvassuk, hogy Jézus vette a kenyeret, és megtörte. A szeretetvendégségek tehát rendszerint az úrvacsora vételével zárultak. Az első keresztyén gyülekezet tehát szorgalmasan úrvacsorázó gyülekezet volt. *A Szentlélek úrvacsoraéhséget támaszt.*

Ennél a szorgalmas úrvacsorázásnál nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a szent cselekményt náluk nem vette körül a templom áhítatot keltő levegője. Érthető, hogy úrvacsorájukkal nem mehettek a zsidó templomba, saját templomuk pedig nem volt. Otthonaikban vették tehát az Úr vacsoráját. Még a tömeg sem jelenthetett számukra megilletődést. Nagy dolog lett volna, ha egyszerre háromezer ember vehette volna az úrvacsorát. Ilyen helyük sem volt. Apróbb csoportokra oszolva vették házanként az úrvacsorát. Mégsem féltek attól, hogy az úrvacsora gyakorisága és hétköznapi körülmények között való vétele megszokottá fogja tenni a szent cselekményt, lealacsonyítja, elveszi indító erejét. Úgy érezték, hogy az Úr szent vacsorája nem ritka ünnepi esemény a keresztyén ember életében, hanem hozzátartozik a közönséges életéhez. Aki tudja, hogy mindennap vétkezik, s ezért mindennap bűnbocsánatra szorul... aki tudja, hogy mindennap újra meg újra elsodorja az élet a Krisztus közeléből, az szorgalmasan keresi a mindennapi bűnbocsánat forrását és a Jézus Krisztussal való közösség megszilárdulását az Úr szent vacsorájában. Az úrvacsorával való helytelen és méltatlan élés vagy a vele való nem élés következménye Pál szerint az, hogy *„ezért van tiköztetek sok erőtlen és beteg, és alusznak sokan”* (1Kor 11,30).

Örvendetes az, hogy gyülekezeteinkben szaporodnak a szorgalmas úrvacsorázók, a többség azonban még mindig csak nagyünnepi vendége az Úr asztalának, s bizony megint csak annak a jele, hogy pünkösödünk csak ünnep, s nem a Szentlélek kitöltetése reánk.

4. A közösségi életnek még egy gyümölcsét emeli ki az ige: *„És foglaltosak valának (...) a könyörgésekben.”* Az első keresztyén gyülekezet tehát szorgalmasan imádkozó gyülekezet volt. *A Szentlélek imádságra buzdít.*

Ez az imádkozó élet nem csak a titkos kamrában folyt le a magános imádkozás keretében, hanem közös imádkozás volt. Mindennap egy akarattal kitarítottak a templomban. Nem fordítottak hátat annak a templomnak, melynek urai keresztre feszítették az ő Megváltójukat, amely templomot Uruk rablók barlangjának nevezett, de ugyanakkor azt is mondta róla, hogy az az „én házam” és az imádságnak háza. Rendszeresen és tömegesen jártak a templomi könyörgésekre. A templomban napjában háromszor volt könyörgés: reggel az áldozat idején, délután a nap kilencedik órájában, azaz a mi számításunk szerint délután három órakor, és napnyugtakor. Érthető, hogy ezek az alkalmak nem lehettek nagyon látogatottak. Az első pünkösöd után azonban egyszerre megszaporodott a könyörgéseken részt vevő gyülekezet. A keresztyének lettek a könyörgések legbuzgóbb látogatói.

Az imaközösséget azonban nem csak a templomban gyakorolták. Az Apostolok cselekedeteinek későbbi tudósításai beszélnek nekünk olyan imaórákról, melyek nagy szorongatás idején egész éjszakán is tartottak egy-egy keresztyén házában.

Nem gondoljátok-e, hogy a mi templomi könyörgéseink elnéptelenedése, valamint az a tény, hogy az imaóráink a legkisebb létszámú gyülekezeti alkalmak, annak a jele, hogy a pünkösdi nálunk csak ünnep, és nem életfordulat?!

Így azután nem csodálkozhatunk, hogy a Szentlélek egyéb gyümölcsei is hiányoznak az életünkben. Nem érzi a világ rajtunk és körülöttünk Isten jelenlétét, s ezért nem támad benne félelem. A csudák és jelek megritkulnak, vagy egészen el is maradnak (43. v.). A gyülekezet nem talál kedvességet a nép előtt, s nem szaporodnak az üdvözülők (47. v.). Az első keresztyén gyülekezetben nem volt nap, hogy valaki meg ne tért volna. És nálunk?

Könyörögjünk, de ne a Szentlélek gyümölcseiért, hanem magáért a Szentlélekért. Szentlélek nélkül a kierszakolt gyümölcs is ránk aggatott dísz csupán, mely romlásra van ítélve, de a Szentlélek maga megtermi gyümölcseit. Ámen.